

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 50. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 11. september 2009
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Eyvind Vesselbo (V), Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Bjarne Laustsen (S), Jeppe Kofod (S), Meta Fuglsang (SF), Hanne Agersnap (SF), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller, justitsminister Brian Mikkelsen og integrationsminister Birthe Rønn Hornbech

Formanden gjorde opmærksom på, at man fra nu af anvendte en ny procedure for optagelse af tv fra Europaudvalgsmødet, idet der udover det kamera, som optager taleren, også anvendes et andet kamera, som kan optage andre medlemmer – ligesom man gør nede i Folketingssalen.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 2960+2961 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 14.-15. september 2009**

Udenrigsministeren: Jeg glæder mig til samarbejdet med den nye formand. Jeg havde et fremragende samarbejde med din forgænger, som jeg vil savne. Men jeg er helt sikker på, at du vil gøre det godt. Jeg glæder mig til samarbejdet.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det. Der er ikke tale om et tungt rådsmøde, så I skulle kunne tage det roligt.

Denne gang er der ét punkt på dagsordenen, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg. Det er EU's strategi for Østersøregionen. De øvrige punkter forelægger jeg til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 29.-30. oktober 2009

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 29-30/10-09 – bilag 1 (formandskabets udkast til dagsorden af 9/9-09)

Udenrigsministeren: Det svenske formandskab vil på mandagens rådsmøde præsentere sit udkast til kommenteret dagsorden for Det europæiske Råd i Bruxelles den 29.-30. oktober 2009.

Vi hilser udkastet velkommen. Formandskabet sigter mod at begrænse antallet af emner og mod korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi fra dansk side.

Den økonomiske og finansielle krise vil også denne gang blive et hovedemne. Vi vil gøre status over den økonomiske og finansielle krise samt vurdere de fremskridt, der allerede er gjort i opfølgning på de Larosièrerapportens anbefalinger om europæisk finansielt tilsyn og regulering samt vurdere behovet for yderligere tiltag. Det vil bl.a. ske på baggrund af det udspil om styrket finansielt tilsyn, som Kommissionen ventes at fremlægge den 23. september. Det er altså endnu ikke fremlagt.

Det er forventningen, at klima vil komme til at fylde meget. Det Europæiske Råd vil gøre status over forberedelserne af klimatopmødet i december, og vi vil træffe de nødvendige beslutninger, der skal til, for at klimatopmødet kan blive en succes.

Kommissionen kom i går, som I alle har læst, med sin meddelelse om klimafinansiering. Jeg synes, det er meget positivt, at Kommissionens udspil nu er på bordet. Nu er det tiden til, at EU igen viser lederskab, ligesom vi allerede har gjort med vores beslutning om at ville reducere vores udslip af drivhusgasser med 20 pct. eller 30 pct., hvis det er som led i en international aftale, hvor andre påtager sig sammenlignelige forpligtelser.

Fra regeringens side vil vi gøre, hvad vi kan, for at sikre et ambitiøst EU-bidrag, også med hensyn til omfanget af finansieringen. Det får vi rig lejlighed til at drøfte igen. Det er lige kommet på bordet. Der kommer møder mellem finansministeren, klima- og energiministeren, mig og også med statsministeren inden topmødet.

Vi skal også, i opfølgning på beslutningen på Det Europæiske Råds møde i juni 2009, vedtage strategien for Østersøområdet. Det lægger vi, som jeg har nævnt, fra dansk side op til.

Et andet væsentligt emne bliver de institutionelle spørgsmål i opfølgning på den irske afstemning om Lissabontraktaten.

På topmødet vil der også blive gjort status over de tiltag i forhold til den ulovlige indvandring, der er iværksat af Kommissionen siden topmødet i juni.

Som vanligt vender vi tilbage til forberedelsen af topmødet forud for næste udenrigsministerrådsmøde den 26.-27. oktober. Så alle disse emner kommer vi tilbage til.

Per Clausen pegede i anledning af udenrigsministerens bemærkninger om, at vi havde god tid til at snakke om finansieringen af klimaindsatsen inden topmødet, på, at klimaministeren dagen før havde sagt, at der allerede i næste uge skulle træffes nogle afgørelser om EU's udspil på det område. Han sammenlignede Kommissionens udspil med en mand, der kommer ind på et værtshus og siger: "Jeg skal nok betale drikkepengene. Regningen må vi snakke om." På den baggrund spurgte han, om udenrigsministeren virkelig mente, at Kommissionens udspil ville løse op for forhandlingerne, ligesom han spurgte, om udenrigsministeren er enig med Kommissionen i, at de industrialiserede lande kun skal betale 10-20 pct. af omkostningerne ved de fattige landes omstilling.

Udenrigsministeren sagde, at han ikke havde haft lejlighed til at nærlæse Kommissionens udspil, som var kommet dagen før, men det ville man få adskillige muligheder for at drøfte i den kommende tid. Det er rigtigt, som klima- og energiministeren siger, at det vil blive berørt i den kommende uge, men mødet i Stockholm for statschefer vil først og fremmest beskæftige sig med finanskrisen. Der vil også være en drøftelse af, hvordan vi sikrer os et godt resultat på klimatopmødet til december, men de økonomiske beslutninger herom vil først blive truffet på topmødet i oktober. Vi skal sikre os, at fonden er stor nok til, at ulandene, ikke mindst i Afrika, føler, at den er tilfredsstillende, så de får mulighed for at tilpasse sig klimaforandringerne, men samtidig må det ikke være en enarmet tyveknægt, som blot spytter mynter ud, når man trækker i håndtaget. Udenrigsministeren kunne ikke i dag sige, om beløbet var stort nok.

Per Clausen nævnte, at Kommissionens udspil var blevet mindre ambitiøst end det første udkast, og mente ikke, man havde så meget tid, idet beslutningerne skal træffes inden topmødet. Derfor er det nu, vi skal sige, at det, der er kommet fra Kommissionen, ikke er ambitiøst nok. Han syntes ikke, det var klogt af klima- og energiministeren at sige, at det var et rigtigt godt udspil, som vi skal have vedtaget hurtigst muligt.

Udenrigsministeren sagde, at det, klima- og energiministeren mener, er, at mødet i september selvfølgelig er vigtigt, for dér kommer statscheferne med indikationer, som spiller ind på det udspil, Kommissionen kommer med til mødet i Det Europæiske Råd i oktober.

Per Clausen forstod, at regeringen endnu ikke havde taget stilling til Kommissionens udspil og stadig væk var påvirkelig.

2. Udvidelsen – albansk EU-medlemskabsansøgning

- *Politisk drøftelse*
- *Sagen er ikke på rådsmødet (almindelige anliggender) den 14.-15. september 2009, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*
Rådsmøde 2960+2961 – bilag 4 (revideret samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen henviste til, at man med den finske kommissær for EU's udvidelse havde drøftet, hvor stort EU kan blive. Det spørgsmål ville hun gerne høre udenrigsministerens vurdering af, idet hun tilføjede, at Dansk Folkeparti mente, der allerede var kommet flere lande med, som ikke burde have været optaget.

Udenrigsministeren sagde, at det ikke rigtig var på dagsordenen, hvor stort EU kan blive. Hans vurdering var, at de næste lande, der kan blive optaget, er Kroatien og Island, selv om Kroatien har grænseproblemer og Island har en retssag mod Holland og England og fiskerirettigheder. Andre lande har det længere udsigter med.

3. Afghanistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 477, side 1426 (senest behandlet i EEU 12/6-09)

EUU alm. del (08) – bilag 303, side 978 (behandlet i EEU 10/3-09)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 779 (behandlet i EEU 20/2-09)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil vi drøfte valget i Afghanistan i forlængelse af den grundige drøftelse, vi havde under det uformelle udenrigsministermøde i Stockholm, hvor vi drøftede det i lørdags.

Det forlyder, at vi er tæt på en melding fra den afghanske valgkommission om et samlet foreløbigt resultat. Det ventes i morgen eller i overmorgen. Jeg må dog understrege, at det foreløbige samlede valgresultat, som vi kan vente fra valgkommissionen tidligst i morgen, lørdag, vil være forbundet med stor usikkerhed. Karzai ligger ifølge de seneste tal, som jeg kender – mig bekendt er der ikke offentliggjort nogen senere – på ca. 54 pct. af stemmerne, med ca. 91 pct. af stemmerne optalt.

Uanset hvilket resultat valgkommissionen offentliggør, vil meget afhænge af valgkommissionens behandling af valgklagerne. Det er deres opgave at gå resultatet igennem. Først når deres arbejde er afsluttet, vil det endelige, gyldige resultat foreligge.

Valgkommissionen modtager stadig klager. Ifølge vores seneste tal har valgklagekommissionen – der er en valgkommission, og der er en valgklagekommission – modtaget over 2375 klager. Heraf vurderes 726 at kunne have indvirkning på valgresultatet.

Vi vidste forud for valget, at vi ville se eksempler på både uregelmæssigheder og valgsvindel med valget. Omfanget af klager over valgsvindel er naturligvis bekymrende. Det afgørende er, at der er skabt et system, som forholder sig til disse problemer. Valgklagekommissionen er da også begyndt at erklære stemmer fra visse valgsteder for ugyldige på baggrund af de foreløbige undersøgelser.

På rådsmødet forventer jeg i øvrigt, at der vil være enighed om vigtigheden af en fortsat styrket EU-indsats i landet og regionen. Det er noget, vi fra dansk side har talt for længe, og det er positivt, at Afghanistan er kommet så højt op på EU's dagsorden, ligesom Pakistan er kommet det.

Under vores drøftelse i Stockholm i sidste uge talte vi således om den fælles EU-strategi for Afghanistan og Pakistan, som forventes at blive vedtaget i oktober. Vi vil vende tilbage til en drøftelse af den. Under drøftelsen talte jeg særligt for, at EU måtte støtte processen i Afghanistan, og at der er behov for prioritering og større sammenhæng i EU's indsats, samt – og ikke mindst – at vi må levere på løfterne

til EU's politimission. Vi har levet op til dem i Danmark, men EU har ikke levet op til dem. Det er budskaber, jeg vil gentage, hvis det fortsat er nødvendigt. Det sagde jeg meget klart og tydeligt, støttet af Kommissionen, til mine kolleger i lørdags.

Per Clausen havde noteret sig, at man nu undersøgte valgsvindelen i Afghanistan, og fandt det svært at have en optimistisk holdning til udviklingen.

Jeppe Kofod sagde, at mange var bekymrede over udviklingen i Afghanistan, hvor der nu tegnede sig et mere blandet billede af valget. I anledning af de mange klager over valgfusk spurgte han, om det kunne føre til en ny valgrunde, hvis de 726 valgklager viste sig at holde stik. Han tilføjede, at det ville styrke Taleban, hvis man skulle ud i en ny valgrunde.

Pia Adelsteen nævnte de sharialove, der var gennemført i Afghanistan, hvorefter en mand havde lov til at nægte sin hustru basale fornødenheder såsom mad, hvis hun ikke imødekommer hans seksuelle krav, og hvor voldtægtsforbrydere har mulighed for at undgå straf, hvis de betaler blodpenge, og spurgte, om der var nogen lysning på dette område.

Hun havde hørt, at udenrigsministeren havde banket lidt i bordet over for andre lande og opfordret dem til at bidrage mere til EU's politimission, hvilket hun mente var væsentligt.

Michael Aastrup Jensen erklærede sig enig i meget af det, der var sagt om valgsvindelen, som man må forsøge at få belyst til bunds. Han var også enig i det, Pia Adelsteen havde sagt om sharialovgivning, som får Middelalderen til at se helt moderne ud. Han håbede, EU ville stå sammen om at få sendt nogle klare signaler herom.

Udenrigsministeren bekræftede over for Jeppe Kofod, at det kunne påvirke valgresultatet, hvis de 726 klager viste sig at være begrundede. Han var tilfreds med, at det var lykkedes at opbygge et system med en valgkommission og en valgklagekommission, som begge topkandidater accepterede. Han var enig i, at vi står med et stort problem, hvis der skal en anden valgrunde til, idet man risikerer, at Taleban udnytter situationen, og at apatien breder sig.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at vi har reageret prompte på den nye sharialovgivning, som der endnu ikke foreligger en autoriseret oversættelse af. Udenrigsministeren havde skrevet til den afghanske udenrigsminister, straks han fik oplysninger om den nye lovgivning, og han havde taget det op med sine nordiske kolleger og sine EU-kolleger, og han havde også taget det op med USA, for den lov må laves om. Udenrigsministeren tilføjede, at den journalist, som havde fået en fængselsdom på 20 år for at skrive om kvinders rettigheder, er ude af fængslet og har forladt landet.

Vi har hele tiden arbejdet for, at politimissionen i Afghanistan bliver styrket. Derfor har vi også kritiseret, at de andre lande ikke sender så mange politifolk, som de har lovet. Der skulle være 400 polititrænere pr. 1. april, og her i efteråret er der kun kommet 236. Nogle steder har det afghanske politi stoppet valgfusk. Udenrigsministeren tilføjede, at det var hans indtryk efter de seneste

samtaler, han havde haft, at man ville styrke politiindsatsen. Vi skal også styrke den civile indsats i Pakistan.

4. Iran

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse 23/7-09)

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 4 (Redegørelse af 31/7-09)

Udenrigsministeren: Under middagen den 14. september vil udenrigsministrene drøfte situationen i Iran.

Vejen til samarbejde er stadig åben for Iran. Der må ikke herske nogen tvivl om, at vi helst vil samarbejde med Iran og engagere landet i det internationale samfund. Men Iran bliver altså også nødt til at vise en reel vilje til samarbejde og dialog. Hvis Iran fravælger samarbejdet, bør vi også sende et klart signal til regimet.

Den seneste rapport fra IAEA om det iranske atomprogram konkluderer, at Iran fortsat afviser at overholde sine internationale forpligtelser og skabe sikkerhed for, at landets atomprogram udelukkende har fredelige formål. Herald Tribune skrev i går på forsiden, at man vurderede, at de var klar til at tage det sidste skridt. De har ikke taget det sidste skridt, men ifølge avisen er de klar til at tage det sidste skridt. EU3+3 kredsen har gennem EU's høje repræsentant, Javier Solana, inviteret Iran til nye forhandlinger. Det var i onsdags.

Iran har tidligere i denne uge overdraget en ny forhandlingspakke til EU3+3 landene. Men det er ikke forventningen, at den vil tilfredsstille det internationale samfund. Der er således risiko for, at det er endnu et iransk forsøg på at spille for tid og gøre sit atomprogram mere uafvendeligt.

Jeg forventer derfor, at der på mødet vil blive indledt en drøftelse af vurderingen af det iranske forhandlingsudspil og mulige reaktioner, herunder eventuelt nye sanktioner imod Iran. Der vil muligvis være enighed om, at EU allerede nu indleder et analysearbejde, som skal sikre, at de skridt, som vi måtte vedtage på sanktionsområdet, bliver så effektive som muligt over for styret i Teheran – hvis vi kommer dertil.

Regeringen støtter Obamaadministrationens konstruktive linje i atomsagen. Obamaadministrationen har erklæret sig parat til at sidde med ved bordet under forhandlinger mellem EU3+3 og Iran. Samtidig har Washington gjort klart, at man vil arbejde for betydelige stramninger af FN-sanktionsregimet, hvis engagementet slår fejl, og Iran ikke viser vilje til at gå konstruktivt ind i forhandlingerne. Regeringen støtter, at det multilaterale pres over for Iran fastholdes. Tiltag vedtaget i FN er førsteprioritet, men regeringen er rede til at støtte EU-tiltag i et forsøg på at fremme mulighederne i forhandlingssporet. Det kommer vi i givet fald også tilbage til.

Per Clausen spurgte, om han skulle forstå udenrigsministerens holdning sådan, at hvis man kunne lave en aftale, som gør, at Irans atomvåbenprojekt

sættes i stå, er man villig til at se bort fra de overtrædelser af menneskerettighederne, der foregår.

Pia Adelsteen henviste til, at præsident Obama havde sagt, at USA ville gå ind for betydelige stramninger over for Iran, hvis de ikke opgav atomvåbenprogrammet, og spurgte, om udenrigsministeren støtter noget sådant.

Michael Aastrup Jensen var skræmt over udsigten til, at Iran får atomvåben, mens vi bare snakker, og henviste til en højtstående kilde i det amerikanske udenrigsministerium, som havde sagt, at landet kan få atomvåben i løbet af et årstid. Derfor håbede han, EU ville tage hårdere fat og ikke blot sige: Forhandling, forhandling, forhandling.

Han rejste spørgsmålet om eksiliranernes Ashraflejr i Irak, som har været udsat for deciderede angreb fra irakiske styrker. Han mente, EU må sørge for, at beboerne i lejren kan leve i en eller anden form for sikkerhed, nu hvor vi anerkender eksilbevægelsen.

Formanden mindede om, at der ikke var tale om et nævnsmøde.

Udenrigsministeren pegede på, at man bedre kunne drøfte nogle af de rejste spørgsmål i Det Udenrigspolitiske Nævn, hvor der ikke er åbne møder. Som udenrigsminister kunne han ikke give så mange oplysninger om andre landes holdning i et åbent møde.

Michael Aastrup Jensen håbede, man kunne stille spørgsmål til de sager, der stod på dagsordenen, og alle hans spørgsmål havde drejet sig om sådanne sager. Men han respekterede selvfølgelig, at der var grænser for, hvad udenrigsministeren kunne sige i et åbent møde.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen, at atomvåbenprojektet og menneskerettigheder er to forskellige ting. Vi skal gå ind i en forhandling med iranerne, så vi sikrer os, at atomprogrammet ikke bruges til at udvikle atomvåben. Han pegede på, at i 2002 stoppede vi samarbejdsaftalen, fordi menneskerettigheder ikke var med.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at Danmark støtter, at der lægges et større pres på Iran.

Udenrigsministeren var enig med Michael Aastrup Jensen i, at vi risikerer, at Iran bygger atomvåben, mens vi snakker, altså at vi risikerer at blive snydt. Vesten kan stramme op over for olie- og gasleverancer, hvis vi kan få Rusland med, og der er også mulighed for at indefryse iranske penge i vestlige banker. Alt dette støtter Danmark, men det er naturligvis EU, der skal gøre det.

Per Clausen var glad for, at udenrigsministeren lagde vægt på menneskerettighederne. Han mente, atomprogrammet og menneskerettighederne hænger sammen. Han ville gerne vide, hvad vi kan gøre over for Iran.

Udenrigsministeren sagde, at alle ønsker en politik, som fører til, at Iran ikke udvikler atomvåben. Det, vi diskuterer, er metoden. Hvis vi ikke foretager stramninger, vil Iran føle, at de bare kan rulle. Udenrigsministeren oprullede forskellige scenarier og troede ikke, at Per Clausen ville bryde sig om, at man

smed bomber eller rullede ind med kampvogne, så tilbage er kun politiske og økonomiske pressionsmidler. Hvis Kina og Rusland og Vesten kan bliver enige om at lægge et pres på Iran, bliver landet endnu mere isoleret.

5. Sydkaukasus

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 357 (behandlet i EUU 24/4-09)

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse 23/7-09)

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 4 (Redegørelse af 31/7-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen spurgte om, hvad det drejer sig om, når man taler om en visumlempelse i forhold til Georgien.

Michael Aastrup Jensen var meget nervøs for den udvikling, der foregår i dele af Kaukasus, herunder Georgien, hvor russerne gør, hvad de har lyst til, og er fuldstændig ligeglade med den våbenhvile, EU har fået gennemført. Vi må kræve, at russerne åbner op for EU's observatører.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at man drøfter at gøre det billigere eller helt gratis at få visum for visse kategorier, f.eks. for unge fodboldspillere, men der bliver ikke slækket på kravene, der stilles for at kunne opnå visum.

Udenrigsministeren sagde til Michael Aastrup Jensen, at EU-observatørerne ikke er på dagsordenen, og der foreligger ikke noget nyt om det emne.

FO 6. EU's strategi for Østersøregionen

– Tidlig forelæggelse

KOM (2009) 0248

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 13)

KOM (2009) 0248 – bilag 2 (grundnotat af 6/7-09)

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål R (vedr. EU-strategi for Østersøregionen)

EUU alm. del (08) – bilag 381 (talepapir vedr. besvarelsen af samrådsspørgsmålet 15/5-09)

Udvalgsmødereferater:

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse 23/7-09)

Rådsmøde 2957+2958 – bilag 4 (Redegørelse af 31/7-09)

EUU alm. del (08) – bilag 444, side 1201 (behandlet i EUU 15/5-09)

Udenrigsministeren: Dette punkt forelægges til forhandlingsoplæg.

Den 15. maj var jeg i samråd i udvalget for at redegøre for den hovedlinje, som regeringen ville følge i forhandlingerne om udformningen af en EU-strategi for Østersøregionen. Den 10. juni fremlagde Kommissionen forslag til strategien og udkast til en handlingsplan. Forhandlinger herom er indledt i Bruxelles. Formandskabet håber at få strategien vedtaget på mødet i Det Europæiske Råd den 29.-30. oktober.

Det er med tilfredshed, jeg kan oplyse, at forhandlingerne viser bred opbakning til strategien og handlingsplanen. Særligt landene omkring Østersøen har indtaget en positiv holdning. De øvrige EU-lande følger strategien med interesse, da det er det første eksempel på en makroregional strategi. Særligt landene omkring Donau har stor interesse heri, da næste makroregionale strategi i EU-regi omhandler Donau. I Det Europæiske Råds konklusioner fra juni 2009 blev Kommissionen opfordret til at fremlægge en tilsvarende strategi for Donauregionen inden udgangen af 2010.

Formålet med Kommissionens forslag er at styrke samarbejdet omkring Østersøen med henblik på at:

- forbedre miljøbeskyttelsen
- styrke landenes økonomiske vækst
- øge regionens tiltrækningskraft og tilgængelighed
- forbedre samarbejdet omkring vores fælles sikkerhed, herunder ikke mindst den maritime sikkerhed. Østersøen er som bekendt et af de mest trafikerede havområder i verden.

Denne indstilling er helt i overensstemmelse med regeringens ønsker.

Regeringen er også særdeles tilfreds med, at Kommissionen lægger op til, at målet ikke skal nås ved at opbygge nye institutioner eller gennem tilførsel af nye midler. I stedet skal man udnytte eksisterende midler og den mangfoldighed af for-

skellige regionale initiativer, projekter og fora, der allerede kendetegner vores region.

Fra regeringens side lægger vi vægt på, at Østersøstrategien bliver så konkret som muligt. Det er derfor positivt, at det centrale element i Kommissionens forslag er en handlingsplan med mange og klart definerede prioritetsområder og konkrete projekter.

Kommissionen arbejder med i alt 15 prioritetsområder i handlingsplanen. Jeg er tilfreds med, at vi fra dansk side har været i stand til at give Kommissionen tilsagn om, at vi er rede til at påtage os en selvstændig koordinatrorolle på 4 af disse områder. Det gælder klima, skibsfart, beskyttelse mod større katastrofer til havs, fremme af entreprenørskab og styrkelse af de små og mellemstore virksomheder. Tillige vil vi indgå i en delt koordinationsfunktion på yderligere to områder, nemlig maritim sikkerhed og forbedring af energimarkederne, samt tage ansvaret for en række flagskibsprojekter, herunder landbrug, klima, unge iværksættere, vindmølleprojekter og bæredygtige byer og landsbyer.

Danmark vil dermed være det Østersøland, der påtager sig den største del af implementeringen. Det er et væsentligt og stærkt engagement, som er udtryk for den betydning, vi tillægger dette arbejde og tillægger Østersøsamarbejdet.

Det er vigtigt at understrege, at Østersøstrategien er en intern EU-strategi. Den vedrører en lang række spørgsmål, som er interne EU anliggender – som f.eks. det indre marked. Men vi løser ikke Østersøregionens udfordringer uden også at inddrage regionens ikke-EU-lande, det vil navnlig sige Rusland og Norge. Derfor er det vigtigt, at disse lande i så stort omfang som muligt inddrages i såvel udformningen som implementeringen af strategien. Maritim sikkerhed i Østersøen kræver jo ret kraftigt, at Rusland er indstillet på den samme maritime sikkerhed.

FO Regeringens tilgang til forhandlingerne vil være, at regeringen støtter Kommissionens udkast til en EU-strategi for Østersøregionen og forholder sig positivt til udarbejdelsen af rådskonklusioner med dette indhold. Regeringen støtter således en ubureaukratisk implementering af strategien, der ikke medfører ny lovgivning eller tilførsel af nye midler. Regeringen lægger vægt på, at deltagelse i strategien står åben for alle 27 EU-lande, samt at eksterne parter inddrages i implementeringen af strategien. Endelig vil regeringen arbejde for, at Danmark som nævnt påtager sig et substantielt ansvar for implementeringen af strategien.

Jeppe Kofod kunne tilslutte sig det, udenrigsministeren sagde om Østersøstrategien, og betegnede det som godt, at Danmark har påtaget sig et selvstændigt koordinationsansvar og et delt koordinationsansvar på væsentlige områder. Han spurgte, hvordan Danmark vil påtage sig dette koordinationsansvar.

Nu var der vedtaget en strategi, og så drejer det sig om at implementere den. Det håbede han, regeringen ville sørge for på nationalt plan, og at man også ville foretage en evaluering af implementeringen.

Ligesom udenrigsministeren mente Jeppe Kofod, det var godt, at der ikke blev lavet nye strukturer eller nye bureaukratier, og at der ikke blev afsat nye midler, men han gjorde dog opmærksom på, at Kommunernes Landsforening i høringsgruppen havde udtrykt bekymring for, om der var tilstrækkeligt med ressourcer, når man – ikke mindst på miljødelen – skulle finansiere implementeringen i Danmark.

I anledning af udenrigsministerens omtale af, at man skulle koordinere med andre Østersøorganisationer, pegede Jeppe Kofod på HELCOM, der arbejder med miljøet i Østersøen, som er et af de mest følsomme havområder i verden.

Pia Adelsteen syntes, Østersøstrategien var rigtig fornuftig, og syntes, det var nogle gode emner, Danmark havde valgt at være koordinationsansvarlig for.

Bjarne Laustsen syntes, Østersøstrategien lød rigtig, herunder at Danmark påtager sig en lederrolle på de områder, hvor vi har ekspertisen. Han pegede på, at vi har problemer med genopbygningen af torskebestanden i Østersøen, og der er også et problem med søredningen samt med lodspligt og skibe, som ikke har dobbelt skrog. Han syntes, Østersøstrategien kolliderer med, at man vil fjerne fiskerikontrolskibet Havørnen fra Østersøen, idet det både kontrollerer fiskerne og medvirker i søredningen. Det mente han var en nedprioritering af hele det område.

Hanne Agersnap betegnede Østersøstrategien som spændende og ville gerne give regeringen det søgte mandat. Hun interesserede sig for, hvordan man tænker sig at opfølgningen fra dansk side skal ske, og spurgte, om den ville blive forankret i Udenrigsministeriet. Hun spurgte, om der er tanker om også at inddrage Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Udenrigsministeren takkede for den brede opbakning til Østersøstrategien.

Han bekræftede over for Jeppe Kofod, at HELCOM også ville blive inddraget. Nordisk Ministerråd beskæftiger sig også med emnet.

Det er de enkelte fagministerier, der træffer beslutning om indsatsen. F.eks. er det Fødevarerministeriet, der træffer beslutning om anvendelsen af det skib, Bjarne Laustsen nævner.

Han svarede Hanne Agersnap, at forankringen er i kontaktudvalget, hvori der deltager såvel statslige som kommunale organisationer og arbejdsmarkedets parter. De forskellige organisationer vil her kunne komme med deres ønsker med hensyn til den nødvendige finansiering, men den fase er vi ikke i endnu.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

7. Forslag fra Kommissionen til Rådet om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban

– Tidlig forelæggelse

KOM (2009) 0187

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 1 (samlenotat side 18)

EUU alm. del (08) – svar på spørgsmål 123

Udenrigsministeren: Det er et emne, som er blevet diskuteret meget her, og hvor dette udvalg har haft en væsentlig indflydelse.

Sagen handler om EU's implementering af FN's terrorliste, hvor personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban, er opført. Der er altså ikke tale om EU's egne terrorlister, som vi jævnligt har drøftet her i udvalget.

Beslutninger om at opføre en person eller enhed på FN's terrorliste træffes af en sanktionskomité under FN's sikkerhedsråd. FN's medlemsstater er folkeretligt forpligtet til at efterleve disse beslutninger om indrejse- og finansielle sanktioner.

Da indefrysning af midler henhører under fællesskabets kompetence, har Rådet vedtaget forordning 881/2002. Forordningen giver Kommissionen beføjelse til løbende at opdatere listen over personer og enheder i overensstemmelse med FN-sanktionskomiteens beslutninger.

Det forslag om ændring af rådsforordning 881/2002, der nu ligger på bordet, er fremsat som opfølgning på EF-Domstolens dom af 3. september 2008 i den såkaldte Kadi/Al Barakaat-sag. Dommen annullerede indefrysningen af midler tilhørende Yassin Abdullah Kadi og Al Barakaat International Foundation med den begrundelse, at retten til forsvar, herunder retten til at blive hørt, og retten til effektiv domstolsprøvelse var blevet tilsidesat.

På den baggrund introducerer forslaget en høringsprocedure. Proceduren indebærer, at Kommissionen skal sende begrundelsen for indefrysning i høring til den pågældende person eller enhed, der så har mulighed for at fremsende sine bemærkninger til Kommissionen. Såfremt Kommissionen modtager bemærkninger, vil Kommissionen foretage en fornyet overvejelse af sin afgørelse i lyset af de modtagne bemærkninger.

Respekten for menneskerettigheder og retssikkerhed er en afgørende forudsætning i kampen mod terror. Regeringen finder, at forslaget styrker retssikkerheden for personer og enheder opført på listen. Også i EU-kredsen vurderes det, at forslaget lever op til de krav, EF-Domstolen har opstillet, samtidig med at der oprettholdes et effektivt sanktionsregime.

Regeringen kan derfor støtte forslaget.

8. Samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien

– *Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0401, KOM (2009) 0402

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 2 (tillæg til samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 459 (senest behandlet i EUU 12/9-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen betegnede de to lande som dybt korrupte. Hun forstod på samlenotatet, at man ikke var indstillet på at bruge sikkerhedsklausulen, og spurgte, hvad der skulle til, for at man ville bruge den.

Udenrigsministeren henviste til de indefrysninger, der er foretaget. Der er ikke foretaget nye handlinger over for Bulgarien og Rumænien.

9. Honduras

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. Sudan

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2960+2961 – bilag 5 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

**Punkt 2. Rådsmøde nr. 2962 (retlige og indre anliggender – justitsdelen)
den 21. september 2009**

Dette punkt på Europaudvalget møde drejede sig om punkterne 1-6 samt 17 i på dagsordenen, der hørte under Justitsministeriets ressort.

Justitsministeren: På mandag otte dage afholder Rådet møde i Bruxelles om retlige og indre anliggender. Der er tale om det første RIA-rådsmøde under det svenske formandskab.

Formandskabet har besluttet at bruge hele rådsmødet til at drøfte en række spørgsmål om asyl og indvandring.

Der er således ikke længere lagt op til diskussioner af emner, som hører under mit ansvarsområde.

Rådet vil dog fortsat få forelagt enkelte sager om det politimæssige og retlige samarbejde med henblik på, at Rådet træffer beslutning herom.

Udvalget har modtaget et samlenotat om de væsentligste sager på rådsmødet, og jeg kan oplyse, at alle sager denne gang forelægges til orientering.

Jeg kan endvidere oplyse, at punkt 1 og 2 om Schengeninformationssystemet og om det europæiske kriminalpræventive net nu er taget af dagsordenen.

1. SIS II: Statusorientering

– *Orientering*

KOM (2005) 0236, KOM (2005) 0230 og KOM (2005) 0237

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 3)

KOM (2005) 0230 – bilag 1 (grundnotat af 13/9-05)

Rådsmøde 2732 – bilag 9 (beslutningsreferat vedr. rådsmøde RIA 1-2/6-06)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 452, side 1317 (seneste behandling i EEU 29/5-09)

EUU alm. del (08) – bilag 325, side 1077 (behandlet i EEU 3/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 804 (behandlet i EEU 20/2-09)

Justitsministeren: Punktet er taget af dagsordenen.

2. Forslag til Rådets afgørelse om oprettelse af et europæisk kriminalpræventivt net (EUCPN) og om ophævelse af afgørelse 2001/427/RIA

– *Politisk enighed*

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 5)

EUU alm. del (08) – bilag 557 (grundnotat af 2/9-09)

Justitsministeren: Punktet er taget af dagsordenen.

3. Undertegnelse af aftale mellem EU og Island og Norge om anvendelse af visse bestemmelser i Prüm-afgørelserne

– Vedtagelse

A-punkt

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Alm. del (06) – bilag 159 (notat om Prüm-traktaten af 12/1-07)

Alm. del (06) – bilag 203 (høringssvar vedr. Prüm-traktaten)

Alm. del (06) – bilag 199 (henvendelse fra Retssikkerhedsfonden af 7/2-07)

EU-note (06) – E 37 (notat om Prüm-traktaten af 7/2-07)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1426 (seneste behandling i EUU 8/6-07)

Alm. del (06) – bilag 217, side 808 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/2-07)

Justitsministeren: En af de sager, som fortsat forventes at blive forelagt for Rådet, er dagsordenens punkt 3 om aftalen mellem EU og Island og Norge om deltagelse i Prüm-samarbejdet.

Med aftalen lægges op til at videreudvikle det tætte samarbejde mellem EU-medlemsstaterne og Island og Norge på det politi- og strafferetlige område.

Aftalen tager sigte på at gøre det muligt også at anvende Prüm-reglerne om lettere adgang til dna- og fingeraftryk mv. i forhold til Island og Norge.

Fra dansk side støtter vi varmt, at Island og Norge også knyttes til denne del af det politi- og strafferetlige samarbejde, og vi glæder os derfor over, at EU og Island og Norge på kort tid er nået til enighed om en aftale.

Det er Justitsministeriets vurdering, at aftalen vil kræve lovændringer. Danmark vil derfor i Rådet afgive en erklæring om, at aftalen ikke er bindende for Danmark, før vi har fået den nødvendige lovgivning på plads.

En række andre medlemsstater forventes at afgive en tilsvarende erklæring.

Aftalen vil skulle forelægges for Rådet på ny til endelig indgåelse, når alle medlemsstater – og Island og Norge – har gennemført de nødvendige nationale procedurer.

Regeringen vil på det tidspunkt vende tilbage til sagen over for udvalget.

4. Indgåelse af aftale mellem EU og USA om udlevering og gensidig retshjælp i straffesager

– Vedtagelse

A-punkt

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferat:

Side 1304 (fortroligt referat) (seneste behandling i EEU 28/5-03)

Justitsministeren: Jeg vil også gerne nævne dagsordenens punkt 4 om to aftaler mellem EU og USA om henholdsvis udlevering og retshjælp i straffesager.

Baggrunden for aftalerne er nærmere beskrevet i samlenotatet, side 18, hvortil jeg kan henvise.

Forhandlingerne om de to aftaler blev indledt under det danske formandskab i efteråret 2002 og blev afsluttet i sommeren 2003, hvor EU og USA undertegnede aftalerne.

Den endelige indgåelse har afventet, at alle medlemsstater og USA fik de nødvendige bilaterale aftaler på plads.

Det er nu sket, og Rådet kan derfor nu godkende, at formandskabet indgår aftalerne med USA på EU's vegne.

Med aftalerne skabes en fælles og mere moderne ramme for samarbejdet om udlevering og retshjælp.

Fra dansk side glæder vi os over dette vigtige skridt, der er med til at styrke samarbejdet på tværs af Atlanten inden for det politi- og strafferetlige område.

Pia Adelsteen forstod, at alle de 27 EU-lande har indgået bilaterale aftaler med USA, og spurgte, hvorfor det så er nødvendigt, at EU nu indgår en aftale.

Per Clausen forstod, at justitsministeren var meget glad for den aftale, der er lavet mellem EU og USA, men spurgte, om fidusen ikke er, at mens vi ville kunne lave den bilaterale aftale om, hvis der måtte være flertal for det i Folketinget, kan EU-aftalen ikke laves om.

Kim Mortensen spurgte, hvordan EU-aftalen adskiller sig fra den bilaterale danske aftale om udlevering til USA. Han spurgte, fordi pressen interesserer sig meget for en bestemt udleveringssag.

Justitsministeren svarede Pia Adelsteen, at EU-aftalen er en teknisk nødvendighed, og at den er en fælles ramme for de bilaterale aftaler.

Han svarede Per Clausen, at vi gerne må gå videre, men det skal ske inden for rammerne i EU-aftalen.

Justitsministeren svarede Kim Mortensen, at der indføres en mere moderne procedure for udlevering. F.eks. skal anmodning om udlevering rettes til de kompetente myndigheder, og adgangen til retshjælp fastslås, men den i dag er baseret på en analog anvendelse af retsplejelovens regler. Justitsministe-

ren tilføjede, at aftalen i høj grad bygger på EU's retshjælpskonvention fra år 2000.

Justitsministeren præciserede, at Camilla Broe sagen ikke har noget at gøre med denne aftale, men følger reglerne i den danske udleveringslov. EU-aftalen med USA vil ikke føre til ændringer i den danske udleveringslov. Camilla Broe sagen ville altså være afgjort nøjagtig på samme måde, hvis den nye udleveringsaftale var trådt i kraft.

Per Clausen erkendte, at selvfølgelig kan vi stramme op, men vi kan ikke sende færre af sted.

Pia Adelsteen forstod, at det hele bliver moderniseret, men det virker, som om vi overfører en kompetence til EU, så vi ikke senere kan lave reglerne om, hvis der bliver flertal for det i Danmark.

Justitsministeren gentog, at der er tale om en modernisering, som f.eks. indebærer, at anmodninger om udlevering skal stiles til Justitsministeriet i stedet for til Udenrigsministeriet. Ændringerne betyder ikke noget i forhold til Danmark. At vi er bundet af aftalen, følger af det medlemskab, vi har.

Per Clausen forstod dette svar sådan, at den aftale, vi har i dag med USA, kan ikke ændres, så den bliver mindre indgribende over for mennesker, der bor i Danmark, end den aftale, EU får. Derfor afgiver vi suveræniteten.

Justitsministeren svarede, at vi har indgået en aftale med USA, men denne aftale betyder ikke, at der er en pligt til at udlevere danske statsborgere.

5. Indledning af forhandlinger om en samarbejdsaftale mellem Europol og Columbia

– Godkendelse

A-punkt

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Justitsministeren: Herudover vil jeg nævne dagsordenens punkt 5 og 6 om forhandlinger om samarbejdsaftaler mellem Europol og henholdsvis Colombia og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

Under min forelæggelse af RIA-rådsmødet i april omtalte jeg to tilsvarende sager om forhandlinger om samarbejdsaftaler med henholdsvis Israel og Rusland.

Som jeg ved den lejlighed gav udtryk for, er et tæt samarbejde mellem Europol og tredjelande efter min opfattelse et meget vigtigt led i den fælles indsats mod den organiserede kriminalitet, da de kriminelle jo ikke lader sig begrænse af landegrænser.

Derfor er vi fra dansk side som udgangspunkt åbne over for, at Europol ser på muligheden for at indgå samarbejdsaftaler med tredjelande.

Det gælder også i forhold til Colombia og Makedonien.

Som nærmere beskrevet i samlenotatet er der i forhold til begge lande nogle forhold vedrørende databeskyttelse, som bør afklares, hvis der til sin tid skal indgås en samarbejdsaftale med Europol.

Fra dansk side er det imidlertid vurderingen, at disse forhold bedst søges afklaret under formelle forhandlinger mellem Europol og henholdsvis Colombia og Makedonien.

Vi er derfor parate til at følge indstillingen fra Europols styrelsesråd om at give Europol mandat til at indlede forhandlinger med de to lande.

Jeg vil samtidig gerne understrege, at eventuelle aftaler med Colombia og Makedonien naturligvis kun kan komme i stand, hvis Rådet til sin tid kan godkende dette. I så fald vil jeg vende tilbage over for udvalget.

Per Clausen havde af samlenotatet fået det indtryk, at der er et velfungerende retssystem i Columbia, og spurgte derfor, om man ikke også foretager en vurdering af de reelle forhold i det land, hvor myndighederne og de bander, de har allieret sig med, slår flest fagforeningsfolk ihjel.

Justitsministeren svarede, at det er klart, der er nogle forudsætninger, som skal være opfyldt, f.eks. med hensyn til personoplysninger, og det må afklares under de forhandlinger, der nu går i gang mellem Europol og Columbia, således at sagen er afklaret, når Rådet skal træffe den endelige afgørelse. Danmark tager først endelig stilling til sagen på det tidspunkt. Det er en forudsætning for, at regeringen og Folketinget kan tilslutte sig aftalen, at alle regler er overholdt.

6. Indledning af forhandlinger om en samarbejdsaftale mellem Europol og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien

– *Godkendelse*

A-punkt

Rådsmøde 2962 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Dette punkt blev behandlet sammen med dagsordenens punkt 5.

17. Siden sidst

Mundtlig orientering om væsentlige, verserende retssager ved EF-Domstolen på Justitsministeriets område

i) C-123/08, Wolzenburg

EUU alm. del (072) – bilag 391 (notat af 11/8-08 om afgivelse af indlæg)

Justitsministeren: Jeg er glad for, at jeg i overensstemmelse med retningslinjerne i Europaudvalgets beretning fra april her får lejlighed til at orientere udvalget om den såkaldte Wolzenburg-sag, der for tiden verserer for EF-Domstolen.

Danmark er ikke direkte part i sagen, men vi har ligesom flere andre lande afgivet et indlæg under sagen, fordi sagen rejser nogle mere generelle spørgsmål om fortolkningen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Generaladvokaten har tidligere i år fremlagt et forslag til, hvordan sagen efter hans opfattelse bør afgøres. Domstolens afgørelse forventes at falde senere på året, men det præcise tidspunkt kendes endnu ikke.

Jeg vil indlede med at henvise til Justitsministeriets notat af 4. juli 2008 vedrørende det danske indlæg i sagen. Notatet er oversendt til udvalget den 11. august 2008.

Hvis jeg i øvrigt kort skal ridse sagen op, så angår den en række spørgsmål fra en domstol i Amsterdam om forståelsen af den bestemmelse i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, som giver medlemsstaterne mulighed for at opretholde visse grunde til at nægte udlevering.

Nærmere bestemt angår sagen forståelsen af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, som giver en medlemsstat mulighed for at afslå udlevering af visse persongrupper til straffuldbyrdelse, hvis den pågældende medlemsstat i stedet selv overtager fuldbyrdelsen af straffen.

Bestemmelsen er formuleret sådan, at afslagsgrunden gælder i forhold til egne statsborgere og i forhold til personer, som er "bosat i" eller "opholder sig i" det land, som har modtaget begæringen om udlevering.

Wolzenburg-sagen drejer sig bl.a. om, hvorvidt en medlemsstat kan vælge kun at lade afslagsgrunden omfatte en del af denne personkreds – f.eks. kun egne statsborgere, men ikke udlændinge med bopæl eller ophold.

Sagen vedrører konkret en tysk statsborger – ikke overraskende hedder han hr. Wolzenburg – som i Tyskland har fået en fængselsstraf for narkotikakriminalitet. Inden Wolzenburg blev indsat til afsoning, flyttede han med sin tyske hustru til Holland, hvor de begge på helt lovlig vis etablerede bopæl og fandt arbejde.

De tyske myndigheder udstedte ca. et år senere en europæisk arrestordre med henblik på at få Wolzenburg udleveret til afsoning i Tyskland.

Under behandling af udleveringssagen er der opstået tvivl om, hvorvidt Holland har gennemført rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre korrekt.

Denne usikkerhed skyldes, at Holland har gennemført rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, på den måde, at undtagelsen kun gælder for hollandske statsborgere og for udlændinge med tidsubestemt hollandsk opholdstilladelse.

Wolzenburg er ikke hollandsk statsborger og har ikke ret til tidsubestemt opholdstilladelse efter hollandsk ret. Han er dermed ikke omfattet af undtagelsen i den hollandske udleveringslov og vil derfor ikke kunne påberåbe sig denne afslagsgrund, selv om han for så vidt opholder sig fast i Holland på lovlig vis.

Generaladvokaten har i sit forslag til afgørelse lagt op til, at spørgsmålene fra den hollandske domstol bør besvares således, at de hollandske regler ikke er i overensstemmelse med rammeafgørelsen, da reglerne ikke omfatter alle de tre personkategorier, som er nævnt i artikel 4, nr. 6.

Jeg vil undlade her i dag at bruge tid på en nøje gennemgang af generaladvokatens argumentation, men blot konstatere, at hans forslag bygger på en noget anderledes forståelse af rammeafgørelsen end den danske forståelse.

Som vi også har givet udtryk for i regeringens indlæg i sagen, har vi fra dansk side ved gennemførelsen af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, for det første forudsat, at det er valgfrit for medlemsstaterne, om de i det hele taget vil gennemføre den pågældende afslagsgrund.

Dette ud fra en betragtning om, at rammeafgørelsen sonderer mellem obligatoriske afslagsgrunde i artikel 3, som alle medlemsstater skal gennemføre, og fakultative afslagsgrunde i artikel 4, som medlemsstaterne kan vælge at gennemføre – men altså også kan undlade at gennemføre.

Det er for det andet lagt til grund, at medlemsstaterne kan vælge kun at medtage dele af de fakultative afslagsgrunde.

Særligt i forhold til artikel 4, nr. 6, blev det i forbindelse med den danske gennemførelse overvejet, om afslagsgrunden kun skulle gælde for danske statsborgere.

Som det fremgår af udleveringslovens § 10 b, stk. 2, valgte vi i Danmark imidlertid også at lade afslagsgrunden gælde for personer med "fast bopæl" ud fra den betragtning, at de grundlæggende hensyn bag bestemmelsen – nemlig hensynet til at sikre de bedste muligheder for resocialisering – efter omstændighederne også kan gøre sig gældende for personer, som ikke har dansk statsborgerskab, men som dog har tæt tilknytning til landet i form af fast bopæl.

Det er samtidig værd at bemærke, at afslagsgrunden i udleveringsloven er formuleret som en "kan-bestemmelse".

Det er således forudsat i den danske udleveringslov, at afslagsgrunden skal anvendes ud fra et skøn fra sag til sag navnlig over mulighederne for resocialisering.

Det er imidlertid den danske regerings opfattelse, at rammeafgørelsens fakultative afslagsgrunde også kan gennemføres som "skal-bestemmelser", hvilket netop er den måde, som man har valgt i Holland.

Som sagt afventer vi nu, at EF-Domstolen træffer afgørelse i sagen, hvilket formentlig sker senere på året.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at det jo som bekendt ikke er givet, at Domstolen følger generaladvokatens indstilling.

Hvis Domstolen imidlertid vælger at følge generaladvokaten, er det umiddelbart Justitsministeriets opfattelse, at reglerne i udleveringsloven kan opretholdes uændret, idet vi som nævnt har gennemført afslagsgrunden i artikel 4, nr. 6, på den måde, at der skal ske et skøn fra sag til sag.

Endvidere må det formentlig antages, at den personkreds, der er omfattet af udleveringslovens § 10 b, stk. 2 – dvs. personer med dansk statsborgerskab eller fast bopæl her i landet – i praksis svarer til den personkreds, som efter generaladvokatens opfattelse er omfattet af artikel 4, nr. 6.

Vi forudser altså ikke umiddelbart noget behov for lovændringer som følge af en sådan dom.

Det kan dog vise sig nødvendigt at anlægge en lidt bredere forståelse af § 10 b, stk. 2, så bestemmelsen ikke blot anvendes på danske statsborgere og personer med fast bopæl her i landet, men også på personer, der har ophold her i landet under sådanne omstændigheder, at det må sidestilles med at have egentlig fast bopæl i Danmark.

Jeg vil i øvrigt undlade i dag at udtale mig nærmere om, hvilke konsekvenser Domstolens afgørelse eventuelt vil få, idet afgørelsen jo endnu ikke foreligger.

UDG Punkt 3. Rådsmøde nr. 2963 (konkurrenceevne - forskningsdelen) den 24.-25. september 2009

Punktet var taget af dagsordenen.

Punkt 4. Samråd med integrationsministeren vedr. samrådsspørgsmål Ø om Metock

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål Ø (vedlagt)

Medlemmerne af Integrationsudvalget var inviteret til at overvære dette samråd.

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for indholdet af Kommissionens meddelelse om retningslinjer for fortolkningen af opholdsdirektivet samt redegøre for regeringens syn på meddelelsen. Ministeren bedes desuden vurdere, om den politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om håndtering af EU-retten om fri bevægelighed efter EF-Domstolens afgørelse i Metocksagen kan opretholdes i lyset af Kommissionens meddelelse om retningslinjer for fortolkningen af opholdsdirektivet.”

Kim Mortensen begrundede samrådsspørgsmålet, idet han henviste til, at da Metockdommen faldt, var der forskellige vurderinger af den, strækkende fra at det var en total underminering af den danske udlændingepolitik, til at det var et lille hjørne. Nu var der kommet en fortolkning fra Kommissionen, som ikke gav Danmark det store medhold. Derfor er det interessant at få at vide, om det arbejde for at få ændret opholdsdirektivet, som integrationsministeren har sat sig i spidsen for, har udsigt til at lykkes, og om meddelelsen vil medføre, at der skal ske ændringer i de danske regler.

Integrationsministeren: Nu kan jeg kun stå til regnskab for, hvad jeg selv har sagt. Det er rigtigt, at det er en meget vigtig sag, men antallet af familiesammenføringer har på den anden side vist, at talmæssigt har det ikke spillet den store rolle. Men derfor kan noget jo godt være principielt. Det er en principielt vigtig sag. Det, jeg gik ud og sagde med det samme, da dommen blev kendt, var, at den var jeg utilfreds med, men naturligvis var det en del af EU-retten, og derfor måtte vi rette os efter den. Vi ville forsøge at opstille et værn, så den ikke underminerede dansk udlændingepolitik. Det er den linje, vi har kørt hele vejen herhjemme og i EU.

Dilemmaet er jo, at regeringen på den ene side finder det helt grundlæggende med den frie bevægelighed. På den anden side – fordi vi er et lille land, der har god oversigt over, hvad vi går og laver i udlændingepolitikken – har jeg vedvarende gjort gældende i Ministerrådet, at hvis der er for mange muligheder for at underminere den frie bevægelighed ved misbrug, så vil også tilliden til og sympatien for den frie bevægelighed – som er meget vigtig i EU – blive undermineret. Det er det spændingsfelt, vi befinder os i i EU. Vi befinder os i det spændingsfelt herhjemme, at vi altså er meget varme på den frie bevæge-

lighed, men vi vil fastholde regeringens faste og fair udlændingepolitik. Det er det operationsfelt, vi befinder os i herhjemme.

Vi har lige fra starten arbejdet på at få et værn, og det har vi fået. Det fik vi efter mange møder med embedsmændene i EU. Jeg har fortalt om det her flere gange. Jeg kan fuldstændig tilbagevise bekymringerne. Vi opfatter bestemt evalueringen som en bekræftelse – en mere officiel bekræftelse – af det, vi har gjort i aftalen med Dansk Folkeparti. Punkt for punkt er det jo blevet bekræftet, at det er præcis det, vi kan gøre. Altså at der i opholdsdirektivet er forskellige begrænsninger, som vi, når det drejer sig om misbrug og svig, kan benytte os af.

Jeg kan først og fremmest henvise til det skriftlige svar, hvor vi har gennemgået, hvordan det ser ud med evalueringen i forhold til de danske regler. Man kan se, at vi kan fortsætte med dansk ret, som den er i øjeblikket. Men samtidig har vi i meget høj grad været medvirkende til, at EU's Ministerråd og Kommissionen nu også fokuserer på de muligheder, der er for misbrug, og vigtigheden af, at vi forebygger misbrug.

Hvis man går lidt mere detaljeret til værks, kan jeg nævne, at Kommissionen skelner mellem tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber – på fuldstændig samme måde som i Danmark. Det betyder, at et tvungent ægteskab er ikke noget, som vil kunne give en gyldig opholdstilladelse. Jeg kan også nævne, at den danske praksis med hensyn til vurderingen af, hvornår et samlivsforhold er fast og af længere varighed – og dermed kan give ret til familiesammenføring efter EU-reglerne – også er i overensstemmelse med Kommissionens evaluering. Det er altid en konkret afgørelse. Man kan have en vejledende regel om, hvornår vi i hvert fald skal give en opholdstilladelse, medmindre der er særlige grunde der taler imod. Men også under en sådan grænse på 1½-2 år vil det være en konkret vurdering.

Med hensyn til, hvorvidt et fængselsophold skal tælle med i den samlede opholdstid i Danmark, er der i forvejen en lempeligere praksis ved domstolene i Danmark end efter EU-retten. Kommissionen slår fast i sin meddelelse, at ophold i fængsel ikke tæller med i den samlede opholdstid. Efter Kommissionens opfattelse er det forhold, at en EU-borger har siddet i fængsel i Danmark, altså ikke noget, der kan vanskeliggøre en udvisning.

Jeg er også tilfreds med, at der ifølge meddelelsen kan stilles et krav om, at EU-borgeren reelt og faktisk skal have benyttet sig af retten til fri bevægelighed, for at der kan gives tilladelse til familiesammenføring. Det er også noget, jeg har været inde på mange gange. Jeg siger ikke noget, jeg ikke har sagt tidligere på baggrund af dansk ret. Nu er det så EU-meddelelsen, jeg refererer. Det er det samme.

Hvis nogen har været i tvivl om, at vi kunne opsætte det værn, som vi har opsat, så mener vi, at vi har fået dette bekræftet i meddelelsen.

Glossen "kontrol" har været anvendt. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at der er stor forskel på, hvad "kontrol" betyder. Det er selvfølgelig sådan, i det omfang man sagsbehandler, at man skal have en dokumentation for, at betingel-

serne for at få en opholdstilladelse er opfyldt. Her kan man i daglig tale godt bruge glosen "kontrol". Her har man dog egentlig misforstået noget. Det, vi har gjort – og som er aftalt med Dansk Folkeparti – er, at vi i Integrationsministeriet sikrer, at sagerne bliver behandlet som vi ønsker, og efter EU-retten, så der foretages en kvalitetskontrol i Ministeriet. Nu er vi inde på et nyt og lidt vanskeligt område i sagsbehandlingen. Vi kan foretage en kvalitetskontrol, men vi kan ikke gøre det helt generelt – af generalpræventive grunde – idet man derved ville mistænkeliggøre alle. Men vi kan foretage en efterfølgende kontrol, som ikke bare er en sagsbehandling, i det omfang der er en mistanke. Enten en konkret mistanke om, at den pågældende ikke længere opfylder betingelserne eller i tilfælde hvor der er flere momenter, som gør, at man får en mistanke om, at det er svig. Man kan også mere generelt kontrollere, hvis man får bestemte erfaringer med særlige grupper eller særlige former for misbrug. Det er meget tilfredsstillende, at vi kan fortsætte det arbejde, som vi indledte med aftalen med Dansk Folkeparti.

Det er klart, at vi selvfølgelig har været meget optaget af at få en evaluering eller en meddelelse med dette indhold. Det er sådan, at vores embedsmænd har været med i forberedelserne af denne meddelelse. Det er der også flere andre lande, der har været. Det er den helt normale procedure. Det er en del af at være medlem af EU. Vi har selvfølgelig på Danmarks vegne fremhævet de danske synspunkter. Derfor er vi også godt tilfredse med, at vores synspunkter er kommet med i meddelelsen.

Det er klart, at vi fortsat er meget uenige i den dom – selvom man ikke kan sige, at en dom er forkert - og vores opfattelse er stadigvæk, at den retstilstand, der var før Metockdommen, er den, der bør være gældende. Det rene snit for at få den retstilstand tilbage er selvfølgelig, at man får ændret direktivet. Men direktivet er ikke blevet ændret. Mens vi på det lange sigt arbejder for det, har vi altså på det korte sigt arbejdet med de rådskonklusioner og tilføjelser i immigrationspagten, som jeg tidligere har nævnt, at vi har fået igennem i Rådet. Og nu er der det konkrete eksempel med indholdet af meddelelsen. Men dermed lader vi os selvfølgelig ikke nøje. Vi har derfor også bedt om at få sagen på det næste rådsmøde, hvor vi igen vil diskutere den og prøve at få indflydelse på en rådskonklusion. Det er meget vigtigt for os, at EU stadigvæk overvåger, at vi arbejder imod misbrug og omgåelse af reglerne. Det vil vi gøre meget for at få en konklusion om på det næste rådsmøde om små 14 dage.

Pia Adelsteen var bekymret over, at der i punkt h i redegørelsen står, at EU-retten forbyder systematisk kontrol, og ville gerne vide, hvad det er, vi ikke må.

I skattesager lukkede man de huller, man opdagede, men i dette tilfælde kunne det tage lang tid – måske uendelig lang tid – at få ændret opholdsdirektivet, sådan som både regeringen og Dansk Folkeparti ønskede. Derfor spurgte hun, om integrationsministeren kunne tænke sig, at man i stedet for lavede et

tillæg til opholdsdirektivet, hvad der også er andre lande, som må være interesseret i.

Kim Mortensen mente, ingen kunne være uenig i, at vi skal forhindre misbrug og svindel, men han havde en fornemmelse af, at vi i Danmark gør dette til et stort problem, selv om det har vist sig, at det ikke er noget stort problem. Vi kan opretholde den danske udlændingelovgivning, og vi kan opretholde den danske retsorden på dette område. Alligevel vil vi have ændret opholdsdirektivet – hvilket Socialdemokraterne støtter – men anser integrationsministeren det for sandsynligt, at dette sker, efter at Kommissionen nu to gange har afvist det?

Per Clausen spurgte integrationsministeren, om det ikke er sådan, at Metockdommen gælder, og at integrationsministerens bestræbelser på at få den ændret ikke har ført til en eneste ændring. Det er rigtigt, at integrationsministeren har lavet et såkaldt værn, som består i, at hun har opfundet en række nye ubehageligheder, man udsætter udlændinge for i Danmark, men det har ikke noget med Metockdommen at gøre.

Han spurgte, om der ikke er mennesker, som faktisk har fået opholdstilladelse via Metockdommen, der ikke ville have fået det, hvis den dom ikke var faldet. Mener integrationsministeren, at de mennesker er misbrugere og snydere, eller at de blot har fulgt de regler, der i virkeligheden gjaldt også inden Metockdommen?

Michael Aastrup Jensen pegede på, at det er forholdsvis få mennesker, der har fået familiesammenføring, så det var ikke rigtigt, når man fremstillede det, som om der stod tusinder klar til at vælte ind over grænserne. Det er heller ikke rigtigt, at den aftale, regeringen lavede med Dansk Folkeparti, ikke holdt vand, for Kommissionens redegørelse bekræfter, at det, man aftalte, er helt i overensstemmelse med, hvad vi må.

Selv om det er et åbent møde, ville han spørge integrationsministeren, om der var noget nyt i forhold til andre landes opbakning til en ændring af opholdsdirektivet.

Integrationsministeren var klar over, at hun skulle være forsigtig, når hun svarede Pia Adelsteen på, hvad det er, vi ikke må med hensyn til kontrol. Hvis man kommer og vil have en ret i Danmark, skal man som udgangspunkt selv dokumentere, at man opfylder betingelserne. Tidligere krævede vi, at man skulle have haft lovligt ophold i et andet EU-land, hvis man skulle bruge opholdsdirektivet, men det krav er faldet væk efter Metockdommen. Vi går disse sager meget grundigt igennem for at sikre, at den dokumentation, som skal foreligge, er til stede. Det er vigtigt, hvis vi skal kunne foretage en efterfølgende kontrol, skal der enten være en eller anden form for konkret mistanke, eller der skal være et billede af, at der sker en omgåelse for visse grupper. Vi har hele tiden sagt, at vi overholder EU-retten, men vi gør alt, hvad vi kan, for at manøvrere inden for EU-retten – også efter at dommen er faldet.

Integrationsministeren var i og for sig ligeglad med, om man talte om en ændring af opholdsdirektivet eller et tillæg til opholdsdirektivet, men hun troede

ikke, det ville være nemmere at komme igennem med et tillæg, idet der er nogle lande, der ikke vil gå med til et sådant tillæg. Vi vil stadig væk prøve at få åbnet deres øjne for, hvad Metockdommen betyder.

I svaret til Kim Mortensen bekræftede integrationsministeren, at det ikke er særlig mange, der har fået familiesammenføring med henvisning til Metockdommen, men det er et principielt spørgsmål, og vi er nødt til at opstille et særligt værn, fordi vi ikke længere kan kræve lovligt ophold i et andet EU-land. Når der ikke er særlig mange sager, er det fordi vi har opstillet dette værn, som også har medført lovændringer. Kommissionens fortolkning bekræfter, at vi havde lov til at opstille dette værn. Vi ønsker fortsat retstilstanden ført tilbage til, hvad den var før Metockdommen, men så længe den ikke er det, har vi det værn, som har resulteret i, at der ikke er særlig mange sager. Integrationsministeren tilføjede, at der er nogle af familiesammenføringerne, der også ville have fundet sted uden Metockdommen, og når vi opfordrer de unge til at rejse ud, risikerer vi, at de forelsker sig, og ønsker at få deres partner med til Danmark.

Integrationsministeren bekræftede over for Per Clausen, at Metockdommen er gældende ret.

Når Per Clausen spørger, om der er nogen, der har fået ophold, som ellers ikke ville have fået det, er svaret ja. Vi kan f.eks. ikke stille krav til de pågældende om, at 24 års reglen skal være overholdt, og vi kan nok heller ikke stille de samme krav om integration.

Integrationsministeren ville i svaret til Michael Aastrup Jensen ikke nævne bestemte lande, men der var ikke sket den helt store udvikling i de andre landes holdninger. Hun mente, at vi har omkring halvdelen af landene med os.

Per Clausen gentog, at alle forsøgene på at korrigere Metockdommen er mislykkedes, hvilket han betegnede som godt. Metockdommen har haft positive konsekvenser for en række mennesker, og det er dejligt. Vi må ikke generelt mistænkeliggøre asylsøgere, men han forstod, at vi administrerer så tæt på en generel mistænkeliggørelse, som det er lovligt.

Pia Adelsteen var enig i, at aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti har virket. Ellers havde tallene været langt værre.

Integrationsministeren gentog, at den efterfølgende kontrol er en stikprøvekontrol, idet vi kontrollerer hver fjerde. Det har vi talt med Kommissionen om, og det kan vi fortsat gøre.

Per Clausen spurgte, hvor mange af de mennesker, der har fået familiesammenføring i Danmark, integrationsministeren mener misbruger reglerne.

Integrationsministeren turde ikke sige noget herom.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 2962 (retlige og indre anliggender - integrationsdelen) den 21. september 2009

Dette punkt på Europaudvalgets dagsorden drejede sig om punkterne 7-15 og 17 a-h på Rådsmødets dagsorden, som vedrører Integrationsministeriets res-sort.

Integrationsministeren: Jeg kan lige annoncere – af hensyn til dem, der skal holde weekend – at jeg har sådan set tre dele. Der er dels den sædvanlige gennemgang, men så kommer der også en gennemgang af nogle domme efter den aftale, vi har. Endelig er vi i den situation, at udvalget har ønsket dette møde en uge før vi plejer. Det vil sige, at det, jeg siger i dag, er det, jeg ved i dag. Nok er jeg kirkeminister, men jeg holder mig til det, vi ved i dag. Jeg kommer til sidst med et nyt dagsordenspunkt, som jeg ikke kendte til før i dag – jeg har været i Rotterdam og i Holstebro i går. Vi var enige om, at I skulle blive orienteret om det nye punkt. Jeg kommer og deler et foreløbigt notat ud. Hvis I ikke er tilfreds med det, så stiller vi op i Washington i næste uge til et nyt samråd. Det er bare for at sige, at jeg kan ikke sige mere end det, jeg ved i øjeblikket. Talepapiret er skrevet, inden vi fik at vide, at Tyskland ville tage noget om asylpolitikken op.

Punkterne 7-14 er til orientering. Jeg vil nævne punkterne 7-11 og punkt 13 og i øvrigt henvise til samlenotatet. Som sagt kommer vi til dommene senere.

7. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om retningslinjer for en bedre gennemførelse og anvendelse af direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

– *Drøftelse, eventuel vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2009) 0313

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2009) 0313 – svar på spørgsmål 1 (om retningslinjerne for gennemførelse af opholdsdirektivet)

EU-note (08) – E 44 (notat af 6/4-09 om initiativbetækning om gennemførelsen af opholdsdirektivet)

EU-note (08) – E 27 (notat af 6/1-09 om EF-Domstolens stadfæstelse af Metock-dommen)

EU-note (08) – E 22 (notat af 17/12-08 om Kommissionens rapport om opholdsdirektivet)

EUU alm. del (072) – Svar på spørgsmål 180 af 31/10 om ophold i medlemsstater for tredjelandsstatsborgere

EU-note (072) – E 57 (notat af 26/8-08 om behandling af opholdsdirektivet)

EU-note (072) – E 56 (oversigt af 21/8-08 over EU-domme om familiesammenføring og fri bevægelighed)

EU-note (072) – E 51 (notat af 28/7-08 om EF-Domstolens evaluering af krav om opholdstilladelse for tredjelandsborgere)

EU-note (072) – E 54 (notat af 8/10-03 om dom fra EFDomstolen vedr. retten til opholdstilladelse for udenlandske ægtefæller)

EU-note (072) – E 53 (notat af 24/7-02 om EF-Domstolens dom om opholdstilladelse til udlændinge som er gift med

EUstatsborgere)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 452, side 1298 (seneste behandling i EUU 29/5-09)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 811 (behandlet i EUU 20/2-09)

EUU alm. del (08) – bilag 129, side 353 (behandlet i EUU 26/11-08)

EUU alm. del (08) – bilag 30, side 2 (besvarelse af samråd om Metock-dommen 8/10-08)

EUU alm. del (072) – bilag 463, side 1327 (behandlet i EUU 19/9-08)

EUU alm. del (072) – bilag 407, side 1219 (behandlet i EUU 12/8-08)

Integrationsministeren: Det drejer sig om det emne, vi netop har talt om. Det er et led i de fortsatte drøftelser om Metockdommens konsekvenser. Kommissionen vil fremlægge sin fortolkende meddelelse. Selve den fortolkende meddelelse vil vi selvfølgelig tage til efterretning, for – som jeg allerede har sagt – vi er tilfredse med den. Vi kan operere videre, som vi har gjort. Vi vil altså forsøge at få vedtaget en resolution, som præciserer retstilstanden en gang til, som vi ser den, og taler om muligheden for at overvåge misbrug.

8. Etablering af en europæisk genbosætningsordning*

– Præsentation

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 7)

* Forslaget er eller ventes fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Kommissionen besluttede den 2. september 2009 at fremlægge et forslag om etablering af en europæisk genbosætningsordning. Her er tale om den første præsentation fra Kommissionens side, så vi kan komme med vores bemærkninger fra landenes side. Der vil snarest blive udarbejdet et grundnotat, som vi sender over til udvalget.

Forslaget består af to dele:

- Dels et forslag til ændring af den europæiske flygtningefond.
- Dels en meddelelse, hvori Kommissionen skitserer andre dele af en europæisk genbosætningsordning, der kan gennemføres, uden at der er behov for at fremsætte yderligere forslag til retsakter.

Formålet med Kommissionens forslag er klart at styrke EU's indsats på genbosætningsområdet og få flere lande til at oprette genbosætningsprogrammer. Som det er i dag, er der kun 10 lande, der er med i genbosætningsprogrammet til stadighed, og antallet af genbosatte til EU-landene er samlet set kun omkring 5.000 flygtninge om året. Som bekendt tager Danmark omkring 500 såkaldte kvoteflygtninge. Den genbosætningsordning, som Kommissionen foreslår, bygger på frivillighed. Der vil altså ikke være nogen medlemsstat, der bliver forpligtet til at genbosætte flere eller færre flygtninge. Man vil altså ikke bestemme, hvordan vi skal gøre det i Danmark. Ligeledes vil man heller ikke begynde at bestemme, hvilke nationaliteter vi skal tage. Vi bliver altså ikke bundet af ordningen. Der vil kun blive tale om eventuelle anbefalinger.

Dog er det sådan, at genbosætningskomiteen ifølge Kommissionen vil få et retligt middel eller incitament til at påvirke medlemsstaterne i deres genbosætningsindsatser. Den af Kommissionen foreslåede ændring til den europæiske flygtningefond betyder, at komiteen år for år vil kunne fastsætte de kriterier, der udløser støtten på 4.000 euro pr. genbosat flygtning. Det er jo sådan, at Danmark ikke deltager i flygtningefonden i kraft af det danske forbehold. Vi er altså heller ikke bundet af et ændringsforslag til denne. Men jeg forventer, at vi automatisk vil blive repræsenteret i genbosætningskomiteen, sådan som vi altid er repræsenteret i Kommissionens komiteer, uanset at vi har forbehold.

Den anden del af Kommissionens forslag handler om styrket praktisk samarbejde mellem medlemsstaterne på genbosætningsområdet. Tanken er her, at Asylstøttekontoret – som jo har været nævnt mange gange – skal koordinere fælles indsatser blandt medlemsstaterne på frivilligt grundlag. Det kan være

sådan noget som fælles brug af tolke under udvælgelsesrejser, fælles før-afrejse aktiviteter eller fælles rejsearrangementer.

Umiddelbart synes de elementer, som Kommissionen har foreslået om frivillighed og samarbejde, at være de rigtige. Vi mener også, at det er godt, hvis flere medlemsstater opretter genbosætningsprogrammer, så flere flygtninge i fastlåste flygtningesituationer rundt omkring i verden kan få en varig løsning på deres situation.

Forhandlingerne er som sagt ikke startet endnu, men jeg vil dog gerne allerede nu sige, at Danmark sammen med ligesindede lande vil arbejde for, at det, vi kalder en strategisk genbosætning, bliver et vigtigt element i den europæiske genbosætning. Dermed mener vi, at vi også, når vi tager kvoter, skal se på de flygtninge, der er tilbage i flygtningelejrene, og se på, hvad man kan gøre for dem og for de lande, de befinder sig i, f.eks. ved en lokal integration. Det er faktisk noget, vi er ret optaget af. I det hele taget er vi optaget af at hjælpe de lande med at håndtere deres udfordringer. Det er sådan set noget, vi har sagt i årevis: Vi skal hjælpe i nærområderne. Vi er også meget optaget af at få flere tilbagesendelsesaftaler med 1. asyllandene og transitlandene. Jeg har foreslået under det uformelle møde, at det kan ske på bilateral basis, hvis andet glipper.

Pia Adelsteen pegede på, at der kun er tale om 5.000 genbosættelser af konventionsflygtninge i EU, og at Danmark tager 500. Hun mente, det var for nemt at vedtage genbosættelser, når adskillige lande ikke gennemførte det i praksis.

Integrationsministeren ville ikke modsætte sig, at nogle lande gerne ville være med i et pilotprojekt, hvorved man fordelte nogle konventionsflygtninge, der opfylder betingelserne i flygtningekonventionen. Der er jo tale om en frivillig ordning. Integrationsministeren tilføjede, at vi i mange år har taget 500 konventionsflygtninge om året.

9. Uledsagede mindreårige

– Drøftelse

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 12)

Integrationsministeren: Vi har en kedelig og trist udfordring med hensyn til de uledsagede mindreårige. Det er jo sådan, at flere lande i Europa oplever en stigning i antallet af uledsagede mindreårige. Vi får i de nordiske lande en del fra Afghanistan. Spanien har bedt om, at vi drøfter problemstillingen. De får 5.000 uledsagede mindreårige årligt. Langt de fleste er for deres vedkommende marokkanske statsborgere.

Danmark er slet ikke oppe på de tal. Som sagt kommer de specielt fra Afghanistan. De kan også komme fra Irak og Somalia. Jeg kan sige, at vi f.eks. i 2006 fik 107 uledsagede mindreårige. Året efter var det 97. Men sidste år var det 302. Det er jo en ganske væsentlig stigning. Det har jeg talt med mine nordiske kolleger om. Det er et billede, som de også genkender.

Jeg forventer derfor, at der på rådsmødet vil være en drøftelse af, hvorvidt en fælles europæisk indsats på området vil være en fordel. Det er selvsagt en meget sårbar gruppe. Derfor er det vigtigt, hvis vi kan finde frem til mulige initiativer. Vi er i hvert fald meget åbne over for at drøfte problemstillingen. Men som det fremgår af det, jeg har sagt, er der meget stor forskel på, hvem der kommer, og hvilken baggrund de har for at komme. Der er behov for at få kortlagt den udvikling og få udarbejdet en profil af de forskellige grupper.

Vi finder det selvfølgelig også vigtigt at forsøge at forebygge, at mindreårige sendes alene til Europa for at forsørge familien derhjemme. Vi ved jo, at det sker for manges vedkommende. Det er mildest talt ikke i overensstemmelse med barnets tarv. Det er jo det, der må komme i første række.

Norge har taget initiativ til et nordisk samarbejde. Vi vil forsøge at se, om vi kan være fælles om nogle initiativer.

Jeg vil også nævne, at Danmark siden 2002 har samarbejdet med den internationale integrationsorganisation om at tilbyde frivillig, forberedt hjemsendelse for uledsagede mindreårige til deres hjemland eller et andet land, hvor de lovligt kan indrejse. Det skal være planlagt ordentligt, og de unge mennesker skal selv have samtykket i det. Det indebærer, at man kommer i snak med dem og kan give dem nogle informationer om de tilbud, der er i hjemlandet, så de kan komme hjem på en mere planlagt og ordentlig måde. Det er også noget, vi forsøger i Danmark. Men der kan altså være problemer i eftersøgningen af familier osv.

Det er hvert fald noget, vi prioriterer højt at få en diskussion med andre lande om, så vi også kan trække på deres erfaring.

10. Kommissionens forslag om oprettelse af et europæisk asylstøttekontor*

– *Orientering*

KOM (2009) 0066

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 14)

KOM (2009) 0066 – svar på spørgsmål 1 (om de økonomiske konsekvenser for Danmark)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 452, side 1300 (seneste behandling i EEU 29/5-09)

EUU alm. del (08) – bilag 325, side 1089 (behandlet i EEU 3/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 814 (behandlet i EEU 20/2-09)

* Forslaget er eller ventes fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Kommissionens forslag af 18. februar om etablering af et asylstøttekontor er ikke på dagsordenen, men jeg hører på vandrørerne, at embedsmændene igen, igen er i gang, og at det måske kunne komme på rådsmødet i oktober eller november. Derfor fremgår det punkt af samlenotatet. Pludselig kan der måske opstå en situation, hvor der er en politisk enighed om det. Jeg har som sagt nævnt det indtil flere gange her.

Det er omfattet af det danske forbehold, og derfor medvirker vi ikke i vedtagelsen af forslaget, men vi blander os jo alligevel.

Formålet med asylstøttekontoret er at få skabt en fast organisatorisk ramme om det praktiske samarbejde på asylområdet, sådan at samarbejdet bliver styrket mest muligt.

Samarbejdet har indtil nu fundet sted i mere uformelle fora under Kommissionen og mellem medlemsstaterne. Danmark deltager aktivt i dette samarbejde. Vi lægger megen vægt på det praktiske samarbejde og støtter oprettelsen af kontoret.

Vi finder det vigtigt, at vi kan blive ved med at være med i arbejdet, også efter at asylstøttekontoret er oprettet, men selvfølgelig med respekt for forbeholdet.

Der lægges op til, at Danmark inviteres til alle møder i kontorets bestyrelse, og at Danmark kan inviteres til møder i kontorets arbejdsgrupper, samt at kontoret skal lette praktisk samarbejde med Danmark, bl.a. med hensyn til informationsudveksling og udveksling af bedste praksis.

Omfanget af dette samarbejde – som Danmark altså vil kunne inviteres til at deltage i – vil skulle fastlægges af det pågældende kontors bestyrelse. Omvendt vil samarbejdet selvfølgelig kun kunne finde sted, i det omfang Danmark er indforstået.

Man kan sige, at der er tale om en kopi af den retlige model, som vi kender fra Frontex', altså Grænseagenturets, samarbejde med Storbritannien og Irland, der som bekendt ikke deltager i Schengensamarbejdet. Det er altså en model, der er kendt.

I øvrigt kan jeg henvise til samlenotatet, der indeholder en beskrivelse af forslaget og kontorets påtænkte opgaver.

Pia Adelsteen syntes, sagen bar præg af salamimetoden. Ganske vist er vi ikke med i asylstøttekontoret, men det hele – herunder også punkt 8 og 15 – lægger op til, at vi på et tidspunkt skal have en fælles asylpolitik og en fælles udlændingepolitik.

Integrationsministeren så kun asylstøttekontoret som et praktisk samarbejde, hvor vi kan bidrage med know how.

11. Opfølgning på konklusioner fra Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009 om bekæmpelse af ulovlig indvandring

– Orientering

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 26)

Integrationsministeren: Bekæmpelse af ulovlig indvandring via Middelhavet er også et område, jeg har nævnt flere gange. Det er et tilbageværende emne, som er blevet drøftet i Det Europæiske Råd, men som også er blevet drøftet på de møder, jeg deltager i.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde fremgår en række opfordringer til indsats mod den ulovlige indvandring, og det forventes, at Kommissionen på rådsmødet vil afrapportere om opfølgningen på disse aktiviteter.

En af de ting, Kommissionen forventes at orientere om, er Kommissionens initiativ om etablering af et pilotprojekt på Malta om en frivillig genbosætningsordning for personer, der nyder international beskyttelse. Det er altså ikke bare den diskussion, vi har om asylsøgere. Der er tale om personer, der i forvejen nyder international beskyttelse. Pilotprojektet går altså ud på, at de kan blive videreført fra Malta til andre medlemsstater.

Vi støtter en effektiv opfølgning på konklusionerne fra Det Europæiske Råd, herunder en hurtig oprettelse af asylstøttekontoret, forstærkede grænsekontroloperationer koordineret af Frontex og et styrket samarbejde med transit- og oprindelseslandene. Vi ser også positivt på andre former for støtte som eksempelvis bistand til kapacitetsopbygning vedrørende modtagelsesforhold, asylsagsbehandling eller tilbagevenden.

Regeringen kan derimod ikke støtte en tilgang, der betyder, at andre EU-lande skal overtage ansvaret for asylsøgere eller anerkendte flygtninge, der er indrejst i EU via de sydlige søgrænser, og Danmark vil ikke deltage i det nævnte pilotprojekt på Malta om de anerkendte flygtninge. De kommer specielt fra Eritrea og Somalia.

12. Forslag til et direktiv om en enkelt procedure for udstedelse af en samlet opholds- og arbejdstilladelse samt om et fælles rettighedssæt for arbejdskraftindvandrere, der opholder sig lovligt i en medlemsstat*

– *Generel indstilling*

KOM (2007) 0638

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 29)

KOM (2005) 0669 – bilag 1 (grundnotat af 10/5-06)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 452, side 1309 (seneste behandling i EUU 29/5-09 – ingen omtale)

EUU alm. del (08) – bilag 325, side 1086 (behandlet i EUU 3/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 129, side 361 (behandlet i EUU 26/11-08 – ingen omtale)

EUU alm. del (072) – bilag 49, side 96 (behandlet i EUU 30/11-07)

* Forslaget er eller ventes fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

Formanden spurgte, hvordan det gik med forhandlingerne om dette punkt.

Afdelingschef Henrik Ankerstjerne, Integrationsministeriet, svarede, at sagen fortsat var under behandling, og man forsøgte at opnå politisk enighed. Man regnede stadig væk med, at det kunne lade sig gøre under dette formandskab.

13. Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)

– *Orientering*

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 35)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 452, side 1299 (seneste behandling i

EUU 29/5-09 – ingen omtale)

EUU alm. del (08) – bilag 325, side 1085 (behandlet i

EUU 3/4-09 – ingen omtale)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 819 (behandlet i EEU 20/2-09 – ingen omtale)

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1427 (behandlet i EEU 8/6-07)

Integrationsministeren: Det er igen en travet. Ligesom under det tjekkiske formandskab vil der også under det svenske formandskab være et fast punkt på dagsordenen for rådsmøderne på området for retlige og indre anliggender, hvor vi vil få en status om, hvordan det går med visuminformationssystemet, VIS. Danmark hørte til de flinke drenge og piger og fik ændret lovgivningen sidste år.

Der var sat en officiel dato for starten – idræftsættelse, som man kalder det – til den 21. december i år. Men formandskabet og Kommissionen har allerede sagt, at det ikke længere er realistisk, at det skulle kunne lade sig gøre. Der er – som vi kender det fra andre områder med it – problemer med testning af systemet. Den seneste melding er, at det bliver udsat i 6 måneder som minimum. Nu arbejder man med en ny tidsplan, som jeg går ud fra, at vi kommer til at se i oktober måned.

For regeringen er det selvfølgelig vigtigt, at denne nye tidsplan bliver så realistisk som mulig, men vi ønsker selvfølgelig, at forsinkelsen ikke bliver længere end højst nødvendig. Vi vil også holde øje med omkostningerne – i det omfang vi kan få indflydelse på det – så udgifterne ikke stiger og stiger.

14. Kommissionens femte rapport om visumreciprocitet

– ***Punktet er taget af rådsmødedagsordenen***

Rådsmøde 2962 – bilag 2 (samlenotat side 38)

Udvalgsmøderat:

Rådsmøde 2887 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde
retlige og indre anliggender 24-25/7-08)

Integrationsministeren: Punktet er taget af dagsordenen.

15. Visse spørgsmål vedrørende asyl i Den Europæiske Union

– *Drøftelse*

Integrationsministeren: Som sagt har vi i 11. time fået at vide, at tyskerne har sat et punkt på dagsordenen vedrørende asyl. Udvalget vil selvfølgelig snarest modtage et supplerende samlenotat. Men jeg synes, det var vigtigt, at I havde et stykke papir i dag. Det falder uden for alle de formelle regler. Derfor kalder vi det et foreløbigt notat. Det skal forstås som en ren service. Jeg regner med, at en orientering i utide er bedre end slet ikke nogen orientering. Formandskabet har på baggrund af denne anmodning fra Tyskland bedt om en generel drøftelse af anden fase af det fælles europæiske asylsystem med hovedvægten på Kommissionens kommende forslag til ændring af asylproceduredirektivet og flygtningedefinitionsdirektivet. Det kommer på dagsordenen den 21. september. Det er en del af anden fase af opbygningen af det fælles europæiske asylsystem.

Alle Kommissionens forslag til anden fase af retsakter er omfattet af det danske forbehold. Dog deltager vi jo i Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen, og der ser ud til, at asylstøttekontoret også vil lette det operationelle samarbejde med Danmark. Det har jeg været lidt inde på.

Hvad er så Danmarks holdning til, at Tyskland har fået en generel drøftelse af dette? Også her er vi meget enige med Tyskland, som jo er betænkelig ved både lempeligere asylregler og en harmonisering. Så vi vil på alle måder tilslutte os at få en drøftelse af det.

Vi er jo meget bekymrede for en politik, der vil medføre, at der yderligere bliver en pull faktor i forhold til asylsystemerne. Det er jo det, vi også i diskussionen om afviste asylsøgere i Danmark er meget optaget af. Hvad er konsekvenserne, hvis man begynder at lempe reglerne? Så er konsekvenserne, at alle andre skal selvfølgelig have det samme.

I den forbindelse man kan spørge: Hvordan er det med Dublin forordningen og Eurodacforordningen? De behandles stadig væk på arbejdsgruppeniveau. Der er faktisk – for at sige det mildt – en del udeståender. Specielt i forbindelse med Dublinforordningen, som jeg jo tidligere har gjort rede for. Vi ønsker altså ikke nogen suspension af muligheden for, at vi kan sende tilbage til første asylland.

Hvad så med modtageforholdene? Med hensyn til asylstøttekontoret ser det ud til, at vi er tæt på en løsning. Men vi forventer som sagt ikke enighed før på det møde, der kommer efter dette møde i september.

Hvis tingene går sådan, som vi forventer, vil forslaget blive fremsendt til Europa-Parlamentet.

Forslaget om oprettelse af et europæisk genbosætningsprogram er – som jeg har nævnt – lige fremsat og vil formentlig skulle behandles på arbejdsgruppeniveau, før det kan vedtages.

Formanden gjorde opmærksom på, at integrationsministeren havde varslet hende på dette punkt, og hun havde givet lov til, at man behandlede det på denne måde. Men hvis det stykke papir, som er omdelt, giver anledning til, at nogen ønsker et samråd eller på anden måde vil have det uddybet, så stiller integrationsministeren selvfølgelig op til det.

Pia Adelsteen spurgte, om regeringen går ind for at suspendere Dublinforordningen.

Integrationsministeren sagde, at det gjorde vi ikke, og henviste til, at vi i sin tid kæmpede for at få den gennemført. Ganske vist havde hun suspenderet den for så vidt angår tilbagesendelse af børn til Grækenland, men det var af hensyn til børnenes tarv.

17. Siden sidst:

Mundtlig orientering om væsentlige, verserende retssager ved EF-Domstolen på Integrationsministeriets område

Integrationsministeren: Jeg har 11 sider om nogle domme, som jeg skal forelægge mundtligt. Det følger af beretningen. Der er 8 retssager. De fire vedrører EU-retten, og de fire vedrører associeringsaftalen med Tyrkiet. Jeg starter med EU-retten.

a) C-310/08, Ibrahim

EUU alm. del (08) – bilag 563 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: Den første sag handler om Ibrahim – som altså ikke er en hest i "De Røde Heste". Den drejer sig om arbejdskraftens frie bevægelighed i forhold til opholdsdirektivet. Det centrale spørgsmål i sagen er, om Ibrahim, der er skilt fra sin ægtefælle, som er EU-statsborger, har ret til ophold i værtsmedlemsstaten i medfør af artikel 12 i forordning 1612/68 under henvisning til, at fællesbørnene går i skole i den pågældende medlemsstat. Det er også muligt, at det alene er reglerne i opholdsdirektivet, der regulerer adgangen til ophold i sådanne situationer. Dette tekniske spørgsmål kan få betydning for, om man kan stille krav om, at den pågældende forælder er selvforsørgende, således at værtsmedlemsstatens sociale ydelser ikke skal udbetales – altså at der ikke er en byrde for landet.

Sagen er interessant, fordi den vil kunne afklare, hvorvidt der kan stilles krav om, at en forælder, der er tredjelandsborger, og som er skilt fra EU-borgeren, der har anvendt sin ret til fri bevægelighed, skal være selvforsørgende for at opnå opholdsret i værtsmedlemsstaten, som følge af at fællesbørnene går i skole i dette land.

Vi har under sagen gjort gældende, at artikel 12 i denne forordning efter opholdsdirektivets ikrafttrædelse ikke længere omfatter børn og forældres opholdsret i forbindelse med børnenes skolegang. Det er altså den danske regerings opfattelse, at det i den foreliggende situation er opholdsdirektivet, der udtømmende regulerer opholdsretten, og at medlemsstaterne derfor efter direktivet kan stille krav om selvforsørgelse.

b) C-480/08, Teixeira

EUU alm. del (08) – bilag 236 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: Den næste sag ligger ikke så langt fra den netop nævnte. De to sager har faktisk været behandlet samtidig med mundtlig forhandling. Hovedspørgsmålet er nemlig identisk med hovedspørgsmålet i den anden sag. Den adskiller sig med hensyn til omstændighederne ved, at det

vedrører en EU-borger, der ikke har en selvstændig opholdsret, hvorimod Ibrahim-sagen drejede sig om en tredjelandsborger.

I denne sag har vi argumenteret for samme besvarelse som i den førstnævnte sag, altså at det er opholdsdirektivet, der gælder.

c) C-34/09, Zambrano

EUU alm. del (08) – bilag 380 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: Her er det centrale spørgsmål, om EF-traktaten tillægger en EU-borger en ret til at opholde sig på den medlemsstats område, hvori EU-borgeren er statsborger, når EU-borgeren ikke har udøvet sin ret til fri bevægelighed. Hvis det spørgsmål besvares bekræftende, er det afledte spørgsmål, om en sådan ret til ophold skal sikres ved at tillægge en slægting i opstigende tilfælde – i dette tilfælde en forælder til et barn – en afledt opholdsret i kraft af, at denne forsørger et mindreårigt barn, som er EU-borger. Danmark deltager i sagen, da den rejser principielle spørgsmål om de rettigheder, der kan være knyttet til unionsborgerskabet, når der ikke foreligger grænseoverskridende aktivitet – vedkommende havde ikke udøvet sin frie bevægelighed – samt om princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet.

Det er regeringens opfattelse, at bestemmelserne i EF-traktaten om unionsborgerskab og forbuddet mod forskelsbehandling på grund af nationalitet ikke tillægger en EU-borger rettigheder i forhold til ophold efter fællesskabsretten i den medlemsstat, hvori EU-borgeren er statsborger, når EU-borgeren ikke forud herfor har udøvet sin ret til fri bevægelighed på en anden medlemsstats område.

d) C-145/09, Tsakourdis

EUU alm. del (08) – bilag 532 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: I den fjerde sag er det centrale spørgsmål, hvordan begrebet ”bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed” i opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, skal fortolkes, idet en EU-borger, der har haft ophold i mere end 10 år i værtsmedlemsstaten, kun kan udvises med henvisning hertil.

Det drejer sig om en græsk statsborger, som har haft ophold i Tyskland i mere end 10 år, og som nu er idømt en fængselsstraf på 6½ år bl.a. som følge af organiseret narkokriminalitet.

Danmark har afgivet indlæg i sagen, da den rejser det principielle spørgsmål, hvorvidt en fængselsstraf af en sådan længde, på 6½ år, og for sådanne overtrædelser, altså organiseret narkokriminalitet, skal kunne føre til udvisning, uanset at den pågældende har haft ophold i værtsmedlemsstaten i mere end 10 år.

Desuden har vi en interesse i at få fastslået, at beskyttelsen mod udvisning ikke er ubetinget, men kan fortabes, hvis opholdet i værtsmedlemsstaten afbrydes i mere end 2 år.

Regeringen har under sagen gjort gældende, at begrebet "bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed" principielt set ikke udelukker, at f.eks. alvorlig organiseret narkokriminalitet i visse tilfælde efter en konkret vurdering kan begrunde, at EU-borgere med mere end 10 års forudgående ophold udvises fra værtsmedlemsstaten.

Regeringen har ligeledes gjort gældende, at hvis EU-borgeren opholder sig ude for værtsmedlemsstaten i mere end to på hinanden følgende år, fortabes den særlige beskyttelse mod udvisning.

e) C-303/08, Bozkurt

EUU alm. del (08) – bilag 38 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: Dernæst har vi fire sager vedrørende associeringsaftalen mellem EF og Tyrkiet. Jeg skal lige minde om, at den associeringsaftale blev undertegnet helt tilbage i 1963 og har til formål at styrke det økonomiske og handelsmæssige forhold mellem EU og Tyrkiet, herunder gradvist at gennemføre arbejdskraftens fri bevægelighed mellem EU og Tyrkiet. Denne aftale udgør hovedaftalen.

Aftalen betragtes som en retsakt fra en af Fællesskabets institutioner, og EF-Domstolen kan på den baggrund besvare præjudicielle spørgsmål om fortolkning af aftalen.

Det gik sådan, at med hjemmel i hovedaftalen blev der i 1980 vedtaget en associeringsafgørelse – afgørelse nr. 1/80 – som indeholder bestemmelser vedrørende tyrkiske arbejdstageres fortsatte adgang til medlemsstaternes arbejdsmarkeder samt familiemedlemmers afledte rettigheder. Tyrkiske arbejdstagere, der lovligt har været beskæftiget i en medlemsstat i et år hos samme arbejdsgiver, i henhold til aftalen har ret til fortsat at være beskæftiget og dermed har ret til fortsat ophold i medlemsstaten. Jeg vil i det følgende bruge betegnelsen associeringsaftalen for den hovedaftale, som er omtalt, og associeringsafgørelsen for den omtalte retsakt, der konkret regulerer spørgsmålet om tyrkiske statsborgeres opholdsrettigheder.

Derefter går vi i gang med den første sag efter associeringsaftalen. Her er det centrale spørgsmål, om denne tyrker kan bevare sin opholdsret efter associeringsafgørelsen, der er afledt af hans position som ægtefælle til en person omfattet af associeringsaftalen, i en situation, hvor hans forhold har ændret sig, idet han er blevet skilt fra sin ægtefælle.

Hans opholdsret er afgørende for, om han nyder beskyttelse mod udvisning på grund af kriminalitet i henhold til associeringsaftalen. Hvis han er omfattet af associeringsaftalen, er beskyttelsen større, hvorimod beskyttelsen efter de nationale regler ikke i den konkrete sag er lige så vidtrækkende.

Vi har afgivet indlæg i sagen, da den rejser principielle spørgsmål om de afledte rettigheder, som familiemedlemmer til tyrkiske statsborgere nyder efter associeringsaftalen.

Den danske regering er af den opfattelse, at tyrkiske arbejdstageres familiemedlemmer alene nyder en afledt opholdsret i medfør af associeringsafgørelsen, og at denne ret fortabes, hvis den familiemæssige tilknytning til den tyrkiske arbejdstager ophører.

Vi gør altså gældende, at den pågældende ikke er omfattet af den særlige beskyttelse mod udvisning efter associeringsafgørelsen, da han på grund af skilsmisse ikke længere kan aflede sin opholdsret af afgørelsen.

f) C-371/08, Örnek

EUU alm. del (08) – bilag 106 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: I denne associeringssag er det centrale spørgsmål, om tyrkiske statsborgere i medfør af associeringsafgørelsen har den samme udvidede beskyttelse mod udvisning, som EU-borgere har fået med opholdsdirektivet. Den udvidede beskyttelse efter opholdsdirektivet betyder – som nævnt under den tidligere sag – at en EU-borger efter 10 års ophold i en medlemsstat kun kan udvises, hvis det er bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed.

Regeringen har i sit indlæg lagt vægt på, at tyrkiske statsborgere ikke efter associeringsaftalen nyder den særlige beskyttelse mod udvisning, som EU-borgere er tillagt efter opholdsdirektivet.

g) C-462/08, Bekleyen

EUU alm. del (08) – bilag 227 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: I denne sag er spørgsmålet, om et barn af en tyrkisk arbejdstager kan få ophold efter associeringsafgørelsen i en situation, hvor blot en af forældrene på et tidspunkt har haft lovlig beskæftigelse i et EU-land i mindst 3 år, uanset at den pågældende forælder, før barnet påbegyndte sin uddannelse, varigt var udrejst af værtsmedlemsstaten. Eller rettere, at barnet først kommer ind, efter at forælderen er rejst.

Den danske regering har afgivet indlæg i sagen, idet sagen rejser spørgsmålet om, hvilke krav til tidsmæssig sammenhæng der kan stilles mellem forældrenes ophold og barnets efterfølgende afledte ret til beskæftigelse og ophold efter associeringsafgørelsen.

Det er den danske regerings opfattelse, at der bør kunne kræves tidsmæssig sammenhæng mellem forældrenes ophold og barnets efterfølgende mulighed for at aflede rettigheder på baggrund af dette ophold.

h) C-14/09, Genc

EUU alm. del (08) – bilag 344 (notat om afgivelse af indlæg)

Integrationsministeren: Den sidste sag vedrører fortolkning af arbejdstagerbegrebet, herunder om en tyrkisk arbejdstager med en ganske beskeden arbejdstid og løn kan betragtes som arbejdstager i associeringsafgørelsens forstand. Det centrale spørgsmål er, om den pågældendes beskæftigelse er så marginal, at han ikke kan betragtes som arbejdstager.

Vi har afgivet indlæg i sagen, fordi den rejser principielle spørgsmål om rækkevidden af, hvad der er en arbejdstager i associeringsaftalens forstand. Den kan også få virkninger for det fællesskabsretlige arbejdstagerbegreb.

Domstolen anvender ifølge fast praksis det fællesskabsretlige arbejdstagerbegreb til fastlæggelse af arbejdstagerstatus for tyrkiske arbejdstagere omfattet af associeringsaftalen. Det følger således af associeringsaftalen, at principperne i EF-traktaten om arbejdskraftens frie bevægelighed i videst muligt omfang skal overføres til tyrkiske arbejdstagere omfattet af associeringsaftalen.

Danmark har selvsagt interesse i et få fastslået, at der som udgangspunkt må være en minimumsgrænse for den ugentlige arbejdstid i relation til, om en tyrkisk statsborger opfylder betingelsen for at blive betragtet som arbejdstager i associeringsaftalens forstand.

Det var min orientering om de 8 sager.

Pia Adelsteen syntes, det var fint, at udvalget havde fået en redegørelse for de væsentlige, verserende retssager.